

Mehmet Şimşek ve Adalet Dairesi

MEHMET GÜN16.07.2024 - 10:44
YAYINLANMA16.07.2024 - 10:45
GÜNCELLEME

Türk devlet geleneğine hâkim olan “Adalet Dairesi” bilgeliğine göre, devletin gücü halkın zenginliğine, halkın zenginliği ise ülkeye adaletin hâkim olmasına bağlıdır. Mahkemelerde hâkimlerin arkasına değil karşısına yazılması gereken “Adalet mülkün temelidir” sözü de “Kelile ve Dimne”de ve benzeri yüzlerce siyasetname kitabında tanımlanan Adalet Dairesi’nden gelir. Osmanlı saraylarının en yüksek yapısı, her daim yanan adalet ışığını ülkeye yaymanın sembolü olan “adalet kulesi”dir.

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, vergi sağlamak için imkânı olsa taşın suyunu sıkacak. Amacı önceki iki bakanın ve fiyat istikrarını sağlama görevini ihlal eden Merkez Bankası’nın ekonomiye verdiği hasarı gidermek, bütçe açığını kapatmak için daha fazla vergi toplamak. Bu amaçla şu ana kadar aldığı kararlar varlıklıları zenginleştirirken ücretli çalışan ve emekli kesimi fakirleştirdi; en başta gelir dağılımı olmak üzere toplumsal adaleti bozdu. Avrupa’da gelir dağılımı eşitsizliğinde Türkiye birinci.

*

Şimşek, ortalama 16 bin lira gelir beyan ettiklerini söyleyerek avukatların vergi

kaçırdıklarını ima etmiş. Hukuk fakültelerinden her sene mezun olan 20 bin gencin katılmasıyla sayıları son dört-beş yılda 200 bine yaklaşan avukatların sorunlarına ise hiç değinmemiş. Yarıdan fazlasının tecrübesinin beş yıldan az olduğundan, asgari ücretin altında bile iş bulamadıklarından bahsetmemiş. Vergi vermek için kazanmak gerektiğini, avukatların kazanamadığını görmezden gelmiş.

Her sene 10 milyon civarında dava açılan ülkemizde bir avukata senede yaklaşık 50 dava düşüyor. Büyük davaları mahkemelerde çözmek, avukata ücret verip bir de yıllarca sürünmek yerine hakkın cüzi bir miktarına razı olmak daha ehven. Asgari ücretin çok altındaki CMUK müdafî ücretleri ise çok gecikmeli ve keyfe keder ödeniyor. Geriye ise cüzi nakit akışı sağlayan zorunlu arabuluculuk hizmetleri kalıyor.

Şimşek'in Hazine ve Maliye Bakanlığı, bu günlerde Orwell'in 1984'ündeki herkesi her şeyi gözetleyen Big Brother'dan pek farklı değil. Devasa bilgisayarlar, e-fatura, elektronik bankacılık, UYAP ve sair sistemlerle halkın her işlemini gözetliyor, kimin ne gelir elde ettiğini ne gider yaptığını anlık olarak biliyor. Hal böyle iken, Sayın Şimşek, veriye dayalı sağlam fikir üretmek yerine sığ bilgilerle ezberle politik söylemi tercih etmiş; altın yumurtlatmak için önce tavuğu yaşatmak ve semirtmek gerektiğini göz ardı etmiş. Şimşek'in sorunları göz ardı ederek avukatların kelle başı vergi miktarını artırmaya odaklanması, Adalet Dairesi öğretisine hiç uymuyor. Daha da vahimi ise adaletin ve hukukun üstünlüğünün avukatlık mesleğinin gücüne bağlı olduğunun farkında olmaması.

*

Şimşek'in kararlarında adaleti dikkatle gözetmesi, bir kesimi diğerlerine tercih etmekten kaçınması, bir kesime odaklanması gerekiyorsa en başta adaleti gerçekleştirmekle görevli avukatların vergiden önce kaliteli hizmet vermesini sağlaması gerekir. Buna, çok aşına olduğu İngiltere'de olduğu gibi, avukatların gelir ve giderlerini, yaşam standartlarını, yurtiçi ve yurtdışı banka hesaplarını, hangi davada ne kadar ücret kazandıklarını kamuya açıklamalarını sağlamakla başlayabilir. Böylece dürüstçe iş yaparak, az kazanıp az vergi veren dürüst avukatlar ile siyasi kayırma, rüşvet ve sair gayrimeşru yollardan astronomik gelir elde ettikleri halde hiç vergi vermeyenleri ayırt etmesi gerekir.

Maliye ve vergi politikalarının herkesin ve kesimin gelişip serpilmesini sağlayacak şekilde tasarlanması, bu görevin verildiği iktidarlar ile hazine ve maliyecilerin ise ayağını yorganına göre uzatmayı öğrenmesi gerekir.